

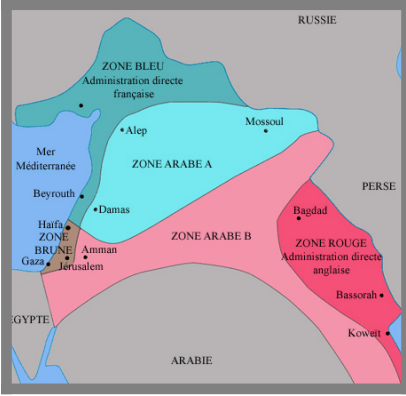
Sykes-Picot Can Çekişiyor (3)

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Salı, 10/09/2013 - 13:51

Referans İçerik: [Sykes-Picot Can Çekişiyor \(1\)](#) [2]

Referans İçerik: [Sykes-Picot Can Çekişiyor \(2\)](#) [3]

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

II. Dünya Savaşından sonra dünyanın jandarmalığını ABD İngilizlerden devralırken, Fransızlar da Rusya'ya devretmek üzereydi... Avrupa'nın aslanları Almanya ve Avusturya askeri güçlerini tamamen yitirirken, İtalya da yok olmaktan kıl payı kurtuldu. Savaşın hemen sonra uzun yıllar sürecek olan iki kutuplu dünya dönemi ve Soğuk Savaş çatışmaları başladı.

Sömürgeler birbiri ardına özgürlüklerini kazanıp Cumhuriyetlerini ilan ettikleri esnada, iki kutuplu dünyada taraf seçmek zorunda kaldılar. Ya Batı yanlısı olacaklardı ya da kısaca Rusya olarak anılan "Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği"nin yandaşı...

Gerçi Birleşmiş Milletler çatısı altında gözle görünen 3 grup, Batılı ülkeler, Demir Perde ülkeleri ve Bağlantısız Devletler vardı ama Bağlantısızlarla Demir Perde ülkelerinin içtiği su ayrı gitmiyordu.

Ekonomik ve siyasi baskılarla Avrupa'yı bir çatı altında toplamayı başaran ABD, Asya'da komünizmin yayılmasını önlemek uğruna 1950 yılında Kore'de çıkan çatışmaya NATO'yu (Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı) dahil edince, Ruslar da 14 Mayıs 1955 tarihinde Varşova'da, sekiz sosyalist ülkenin imzaladığı "Dostluk, İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Antlaşması" ile askeri ve ekonomik bir Pakt kurdular.

ABD ile Rusya arasında gittikçe ısınan askeri ve ekonomik rekabet, doruk noktasına 1962 yılında yaşanan Küba krizi ve- gerçekte 1954 yılında başlamış olan ama dünya gündemine 1964 yılında Amerika'nın, hayali olduğu sonradan ortaya çıkan bir gerekçe ile saldırmasıyla düşmüş olan- Vietnam Savaşı ile ulaştı.

I. Dünya Savaşı sonrası oluşan sınırlar yavaş yavaş değişmeye başlarken, Rusya 1978 yılında Afgan hükümeti ile imzaladığı "Dostluk ve İşbirliği Antlaşması" uyarınca 1979 yılında Afganistan'ı işgal etti. Rusya 9 yıl sonra da büyük bir hüsrana uğrayarak geri çekilmek zorunda kalacak, ABD de Vietnam'dan başı eğik olarak ayrılacaktı.

Her iki dev bu hezimetlerden ilk derslerini aldılar ve Rusya çok geçmeden de Gorbaçov'un "Yeniden Yapılanma" hamlesi ile dağılma sürecine girdi.

ABD'nin tek başına dünya devi olarak kaldığı bu süreçte 2003 yılında Irak'a, New York'taki İkiz Kulelere 11 Eylül 2011 tarihinde yapılan saldırının hemen akabinde de Afganistan'a girdi.

Bu dönem içinde sesi sedası hiç çıkmadan, ekonomik olarak dünyayı işgal etmeye başlayan Çin, barışçıl yollardan girdiği Afrika'da tüm kıymetli ve stratejik maden ocaklarını ele geçirmeye ve dünya sanayisi üzerinde söz sahibi olmaya başladı.

Irak'ta petrol, Afganistan'da kıymetli madenlerin olması ABD'yi fiilen askerini ve silahlarını kullanarak bu ülkeye girmeye zorladı. ABD maliyesinin ortaya koyduğu maliyet hesapları trilyon dolarları bulunca, ABD yeni bir strateji belirlemek zorunda kaldı.

Geçen hafta ABD Genel Kurmay Başkanı Martin Dempsey, ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler komitesi üyesi Demokrat Partili Eiot Engel'e, Suriye'ye müdahale edilmesi konusunda gönderdiği mektupta, ABD'nin yeni dünya stratejisini satır aralarında açıklamak zorunda kaldı.

Dempsey, söz konusu açıklama mektubunda Suriye'ye yapılacak askeri bir müdahalenin Suriye'deki iç karışıklığı kaldırmayacağına inandığını belirtmiş, askeri güç kullanımının savaşı tarafların güç dengelerini değiştirmesine rağmen savaşın gerekçesi olan tarihsel, etnik, dini ve aşiretlerden kaynaklanan sorunları ortadan kaldıramayacağını kaydederek, asıl gerekçeyi de en son paragrafında açıklamıştı... (Devam edecek)

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [4]

Devam Eden İçerik: [Sykes-Picot Can Çekişiyor \(4\)](#) [5]

Yorumlar

- [Dünya](#) [6]
- [Dış Siyasa](#) [7]
- [Tarih](#) [8]

Kaynak URL (18/04/2024 - 18:10 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/sykes-picot-can-cekisiyor-3>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>
- [2] <https://www.politikadergisi.com/makale/sykes-picot-can-cekisiyor-1>
- [3] <https://www.politikadergisi.com/makale/sykes-picot-can-cekisiyor-2>
- [4] <mailto:ata.atun@politikadergisi.com>
- [5] <https://www.politikadergisi.com/makale/sykes-picot-can-cekisiyor-4>
- [6] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dunya>
- [7] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>
- [8] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>